

บทที่ 2

การทบทวนเอกสาร/วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

รายงานผลการดำเนินรายงานสหกิจศึกษาเรื่อง “ ขั้นตอนการออกแบบและผลิตสติ๊กเกอร์ฉลาก บรรจุกัญชา ” ในการทบทวนเอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ผู้ศึกษาในเรื่องต่อไปนี้คือ

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการออกแบบ

2.1.1 ความหมายของการออกแบบ

2.1.2 ประเภทการออกแบบ

2.1.3 ความหมายและอารมณ์ของสีการออกแบบ

2.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับการออกแบบ

2.2.1 คอมพิวเตอร์กราฟิก

2.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการออกแบบ

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการออกแบบ

มนุษย์รู้จักการออกแบบมานานแล้วจากหลักฐานที่นัก โบราณคดีขุดค้นพบปรากฏเป็นที่ยืนยันว่ามนุษย์สามารถออกแบบสิ่งของเครื่องใช้มานานกว่า 6,000 ปี รู้จักใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ออกแบบลวดลายบนภาชนะเช่น ลวดลายบนเครื่องปั้นดินเผา บ้านเชียง จังหวัดอุดรธานี เป็นต้น

นักออกแบบที่ดี อย่างน้อยควรมีความรู้พื้นฐาน ในการแก้ไขปัญหาเมื่อมีปัญหาก็สามารถรู้ว่ปัญหานั้นเคยได้รับการแก้ไขอย่างไรมาก่อน นักออกแบบที่ดีควรให้ความสนใจกับ โครงสร้างทางวิศวกรรมของงานชิ้นนั้นๆและมีความรู้พื้นฐาน ใน โครงสร้างลักษณะของการทำงานและลักษณะการใช้งานของสิ่งที่ได้ออกแบบแนวคิดในการออกแบบที่ดี ผู้ออกแบบจะต้องไม่สนใจแต่ในความงามเพียงอย่างเดียวแนวคิดในการออกแบบที่ดี ต้องใช้งานง่าย และสร้างประโยชน์แก่ผู้ใช้ได้อย่างสูงสุด โดยนักออกแบบที่ดีจะต้องมีการบริหารจัดการทรัพยากร ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม (Pramote Patana)

2.1.1 ความหมายของการออกแบบ

การถ่ายทอดรูปแบบจากความคิดออกมาเป็นผลงาน ที่ผู้อื่นสามารถมองเห็น รับรู้ หรือสัมผัสได้ เพื่อให้มีความเข้าใจในผลงานร่วมกัน โดยมีคามสำคัญอยู่หลายประการ กล่าวคือ ในแง่ของ การวางแผน การการทำงาน งานออกแบบจะช่วยให้ การทำงานเป็นไปตามขั้นตอน อย่างเหมาะสมและประหยัดเวลา ดังนั้น อาจถือว่า การออกแบบ คือ การวางแผนการทำงานที่ใด ในแง่ของการนำเสนอผลงานนั้น ผลงานออกแบบจะช่วยให้ผู้เกี่ยวข้องมีความ เข้าใจตรงกันอย่างชัดเจน ดังนั้นความสำคัญในด้านนี้ คือ เป็นสื่อความหมาย เพื่อความเข้าใจระหว่างกัน เป็นสิ่งที่ อธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับงาน งานบางประเภทอาจมีรายละเอียดมากมายซับซ้อน ผลงานออกแบบจะช่วยให้ผู้เกี่ยวข้อง และผู้พบเห็นมีความเข้าใจที่ชัดเจนขึ้น หรืออาจกล่าวได้ว่า ผลงานออกแบบ คือตัวแทนความคิดของผู้ออกแบบ ได้ทั้งหมดนั่นเอง

คำนิยามความหมายของคำว่า การออกแบบ มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้คำนิยามแตกต่างกันออกไปมุมมองของแต่ละศาสตร์ คำนิยามต่อไปนี้ผู้เขียนได้อ้างจากคุณเบญจสิริยา ปานบุญญเดช

โกลสไตน์ (Golestein.1968) ให้ความเห็นว่า การออกแบบ คือการเลือก และการจัดสิ่งต่าง ๆ (วัตถุ สิ่งของ หรือเรื่องราวเนื้อหา) ด้วยจุดมุ่งหมายสองอย่าง คือ เพื่อให้มีระเบียบ และให้มีความงาม

เบฟลิน (Bevlin.1980) ให้ความเห็นว่า การออกแบบ คือการรวบรวมส่วนต่างๆ ให้สัมพันธ์เข้าด้วยกันทั้งหมด

อารี สุทธิพันธ์ (2527) ให้ความหมายของการออกแบบไว้ว่า การออกแบบหมายถึงการรู้จักวางแผน เพื่อที่จะได้ลงมือกระทำตามที่ต้องการและการรู้จักเลือกวัสดุ วิธีการเพื่อทำตามที่ต้องการนั้น โดยให้สอดคล้องกับลักษณะรูปแบบ และคุณสมบัติของวัสดุแต่ละชนิดตามความคิดสร้างสรรค์ สำหรับการออกแบบอีกความหมายหนึ่งที่ทำให้ไว้ หมายถึงการ ปรับปรุงรูปแบบผลงานที่มีอยู่แล้ว หรือ สิ่งต่างที่มีอยู่แล้วให้เหมาะสม ให้มีความแปลกความใหม่เพิ่มขึ้น

วิรุณ ตั้งเจริญ (2527) ให้ความเห็นว่า การออกแบบ คือ การวางแผนสร้างสรรค์รูปแบบ โดยวางแผน จัดส่วนประกอบของการออกแบบ ให้สัมพันธ์กับประโยชน์ใช้สอยวัสดุ และการผลิตของสิ่งที่ต้องการออกแบบนั้น

ลิวทริคส์ รัชศรีสวัสดิ์กุล (2529) ให้ความเห็นว่า การออกแบบ เป็นกิจกรรมอันสำคัญประการหนึ่งของมนุษย์ ซึ่งหมายถึงสิ่งที่มีอยู่ในความนึกคิด อันอาจจะเป็น โครงการหรือรูปแบบที่นักออกแบบกำหนดขึ้นด้วยการจัด ทำทาง ถ้อยคำ เส้น สี แสง เสียง รูปแบบ และวัสดุต่างๆ โดยมีกฎเกณฑ์ทางความงาม

พาสนา ตันทลักษ์ณ์ (2526) ให้ความเห็นว่า การออกแบบ เป็นการสร้างสรรค์โดยมีแบบแผนตามความ ประสงค์ที่กำหนดไว้

สรุปได้ว่าการออกแบบสติกเกอร์ ฉลาก และบรรจุภัณฑ์ เป็นการออกแบบสร้างสรรค์ผลงาน โดยจัดองค์ประกอบของงานให้สื่อสารตรงกับเป้าหมายที่กำหนดไว้

2.1.2 ประเภทการออกแบบ

การแสดงออกทางด้านการออกแบบ เป็นการสร้างสรรค์งานศิลปะในรูปแบบใหม่ๆ ขึ้นมานั้น มีความแตกต่างกันตามกระบวนการคิด และสติปัญญาของแต่ละบุคคล ซึ่งขึ้นอยู่กับความประทับใจที่จะช่วยสร้างแรงบันดาลใจต่อผู้ออกแบบ โดยคำนึงถึงความต้องการ ความสวยงาม ความกลมกลืนของรูปทรง สี รวมทั้งสะท้อนให้เห็นถึงรสนิยมอันทันสมัย และความก้าวหน้า ในเรื่องนี้จะกล่าวถึงการออกแบบทางประยุกต์ศิลป์ ซึ่งสำคัญที่จะเน้นหน้าที่และประโยชน์ใช้สอยเป็นอันดับแรก ส่วนความงามจะตามมาเป็นอันดับรอง หรือถ้าได้ทั้งประโยชน์ใช้สอยและความสวยงามได้ก็จะเป็นการดียิ่งยั้ง ดังนั้นงานออกแบบจึงเป็นการนำเอาองค์ประกอบต่างๆ และหลักการออกมาพิจารณาออกแบบชิ้นงานขึ้นตามประเภทของการใช้สอยต่างๆ กัน ซึ่งพอจะแยกเป็นประเภทได้ดังนี้

1. การออกแบบตกแต่ง (Decorative designs) เป็นการออกแบบตกแต่งให้ชิ้นงานมีความงดงามยิ่งขึ้นซึ่งตรงกับการออกแบบสติกเกอร์ ฉลาก และบรรจุภัณฑ์

2. การออกแบบพาณิชย์ศิลป์ (Commercial designs) เป็นการออกแบบเพื่อสนับสนุนการค้า ซึ่งการออกแบบสติกเกอร์ ฉลาก และบรรจุภัณฑ์ ทำให้สินค้าดูน่าซื้อเป็นการสนับสนุนการค้าในทางหนึ่ง

3. การออกแบบผลิตภัณฑ์ (Productive designs) การออกแบบบรรจุภัณฑ์เป็นหนึ่งในการศึกษาของรายงานซึ่งตรงกับการออกแบบผลิตภัณฑ์

2.1.3 ความหมายและอารมณ์ของสีการออกแบบ

นอกจากเฉดสีจะเป็นส่วนช่วยให้เว็บไซต์มีความสวยงาม น่าสนใจได้แล้ว "สี" ยังส่งผลต่อความรู้สึกและสามารถสื่อถึงอารมณ์ส่งไปยังผู้เข้าชมเว็บไซต์ได้อีกด้วย โดยสีแต่ละสีจะมีความหมายและสื่ออารมณ์ที่ต่างกันจึงควรเลือกใช้เฉดสีที่เหมาะสมกับเว็บไซต์ของท่าน เช่น

สีส้ม เป็นสีแห่งการสร้างสรรค์อบอุ่น สดใส มีสติปัญญาความทะเยอทะยาน

สีแดง เป็นสีที่กระตุ้นระบบประสาทของเราได้รุนแรงที่สุด ให้ความรู้สึกเร้าใจ ตื่นเต้น ทำทายเป็นต้นตัว

สีชมพู ให้ความรู้สึกอบอุ่น อ่อนโยน นุ่มนวลอ่อนหวาน ความรัก

สีเหลือง ให้ความรู้สึกแจ่มใส ความสดใส ความอบอุ่น ความร่าเริง ความสนุกสนานใส

สีเขียว เป็นสีที่เด่นที่สุดบน โลกให้ความรู้สึกร่มเย็นสบายตาผ่อนคลาย ปลอดภัยทำให้เกิดความหวังและความสมดุล

สีน้ำเงิน เป็นสีที่สร้างความสุขุม เยือกเย็นหนักแน่นและละเอียดรอบคอบ น่าเชื่อถือ

สีฟ้า เป็นสีที่ให้ความรู้สึกสงบเยือกเย็น เป็นอิสระ ปลอดภัย สบาย ปลอดภัย ใจเย็น สะอาด

สีม่วง เป็นสีแห่งผู้รู้ ให้ความรู้สึกมีเสน่ห์น่าติดตาม เร้นลับ น่าค้นหา

สีขาว ให้ความรู้สึกบริสุทธิ์สะอาด สดใส เบาบางอ่อนโยน

สีทอง ให้ความรู้สึกความหรูหราโอ่อ่า มีราคา สง่างาม เป็นต้น

โดยการออกแบบสติกเกอร์ ฉลาก และบรรจุภัณฑ์ต้องสื่ออารมณ์ของงานให้ได้ตามที่ลูกค้าต้องการโดยใช้สีในการช่วยออกแบบ ยกตัวอย่างเช่น ถ้าลูกค้าต้องการงานที่ออกแนวน่ารัก สดใส เราอยากจะทำเลือกใช้สีหลักของงานเป็นสีเหลืองเพื่อสื่ออารมณ์ของงานให้ได้ตามที่ลูกค้าต้องการ

2.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับการออกแบบ

2.2.1 คอมพิวเตอร์กราฟิกคอมพิวเตอร์กราฟิก

หมายถึงการสร้างการตกแต่งแก้ไขโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการจัดการยกตัวอย่างเช่นการสร้างบ้านการ์ตูนขึ้น การสร้างภาพตามจินตนาการและการใช้ภาพกราฟิกในการนำเสนอข้อมูลต่างๆ เพื่อให้สามารถสื่อความหมายได้ตรงตามที่ต้องการและน่าสนใจยิ่งขึ้นด้วยกราฟแผนภูมิ แผนภาพ เป็นต้น ภาพกราฟิกแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ 1) กราฟิกแบบ 2 มิติเป็นภาพที่พบเห็นโดยทั่วไป เช่น ภาพถ่ายรูปวาด ภาพลายเส้น สัญลักษณ์กราฟ รวมถึงการ์ตูนต่างๆในโทรทัศน์ 2) กราฟิกแบบ 3 มิติ เป็นภาพกราฟิกที่ใช้โปรแกรมสร้างภาพ 3 มิติโดยเฉพาะเช่น โปรแกรม 3 Ds Max โปรแกรม Maya เป็นต้น

2.3 เครื่องมือที่ใช้ในงานออกแบบ

Adobe Photoshop

โปรแกรม Adobe Photoshop เป็น โปรแกรมในตระกูล Adobe ที่ใช้สำหรับตกแต่งภาพถ่าย และภาพกราฟิกได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะเป็นงานด้านสิ่งพิมพ์นิตยสารและงานด้านมัลติมีเดีย อีกทั้งยังสามารถรีทัชซึ่ง ตกแต่งภาพและการสร้างภาพ ซึ่งกำลังเป็นที่นิยมสูงมากในขณะนี้เราสามารถใช้โปรแกรม Adobe Photoshop ในการตกแต่งภาพ การใส่เอฟเฟกต์ต่างๆให้กับภาพ และตัวหนังสือการทำ ภาพขาวดำ การทำภาพถ่ายเป็นภาพเขียน การนำภาพมารวมกัน การรีทัชตกแต่งภาพ ต่างๆ ความสามารถพื้นฐานของ Adobe Photoshop ส่วนใหญ่จะใช้ในการรีทัชภาพในงานออกแบบ

- ตกแต่งหรือแก้ไขรูปภาพ
- ตัดต่อภาพบางส่วน หรือที่เรียกว่า crop ภาพ
- เปลี่ยนแปลงสีของภาพ จากสีหนึ่งเป็นอีกสีหนึ่งได้
- สามารถลากเส้น แบบฟรีสไตล์ หรือใส่รูปภาพ สีเหลี่ยม วงกลม หรือสร้างภาพได้อย่างอิสระ

- มีการแบ่งชั้นของภาพเป็น Layer สามารถเคลื่อนย้ายภาพได้เป็นอิสระต่อกัน
- การทำ cloning ภาพ หรือการทำภาพซ้ำในรูปภาพเดียวกัน
- เพิ่มเติมข้อความ ใส่ effect ของข้อความได้
- Brush หรือแปรงทาสี ที่สามารถเลือกรูปแบบสำเร็จรูปในการสร้างภาพได้

Adobe Illustrator

โปรแกรม Adobe Illustrator เป็นโปรแกรมในตระกูล Adobe ที่ใช้ในการวาดภาพ โดยจะสร้างภาพที่มีลักษณะเป็นลายเส้นหรือที่เรียกว่า Vector Graphic จัดเป็นโปรแกรมระดับมืออาชีพที่ใช้กันเป็นมาตรฐานในการออกแบบระดับสากลสามารถทำงานออกแบบต่างๆ ได้หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นสิ่งพิมพ์ บรรจุภัณฑ์ เว็บไซต์ และภาพเคลื่อนไหวตลอดจนการสร้างภาพเพื่อใช้เป็นภาพประกอบในการทำงานอื่นๆ เช่น การ์ตูน ภาพประกอบหนังสือ เป็นต้น งานออกแบบส่วนใหญ่จะเลือกใช้ Illustrator ในการทำงาน เพราะเป็น Vector Graphic จึงสร้างภาพได้โดยไม่ต้องกลัวภาพจะแตก (พีคนกมิว มิวคพิค <http://pycknokmiu.blogspot.com>)

ประเภทงานที่สามารถใช้ Adobe Illustrator ทำได้

- งานสิ่งพิมพ์
- งานออกแบบทางกราฟิก
- งานทางด้านการ์ตูน
- งานเว็บไซต์บนอินเทอร์เน็ต

